

Schoolondersteuningsprofiel SO en VSO De Ark

JANUARI 2015

sterk in goed
onderwijs

1. Inleiding	3
2. Algemene gegevens.....	4
2.1. Algemene gegevens van de school	4
2.2. Onderwijsvisie/schoolconcept	4
2.3. Kengetallen leerlingenpopulatie van de afgelopen schooljaren	4
2.3.1. Leerling aantallen	4
2.3.2. Aantal terugplaatsingen vanuit SO / VSO	5
2.3.3. Toelichting op gegevens hoofdstuk 2	5
3. Aspecten basisondersteuning	5
3.1. Basiskwaliteit volgens de inspectie	6
3.2. Planmatig werken	6
3.2.1. Standaarden van de inspectie	6
3.2.2. Standaarden handelingsgericht werken	7
3.2.3. Toelichting op gegevens	8
3.3. Preventieve en licht curatieve interventies	8
3.3.1. Toelichting op gegevens	8
<i>De school biedt een gedegen aanbod uitgewerkt in vier profielen (zie 4.1).</i>	8
3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur.....	8
3.4.1. Deskundigheid.....	8
3.4.2. Toelichting op gegevens	9
3.4.3. Groepsgrootte en formatie.....	10
3.4.4. Toelichting op gegevens	11
3.4.5. Voorzieningen	11
3.4.6. Toelichting op gegevens	12
3.4.7. Ruimtelijke omgeving.....	12
3.4.8. Toelichting op gegevens	12
3.4.9. Samenwerking.....	13
3.4.10. Toelichting op gegevens.....	13
3.5. Bijdragen Passend onderwijs.....	13
4. Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	14
4.1. Leren en ontwikkeling, fysiek medisch en sociaal emotioneel.....	14
4.2. Thuisituatie.....	18
5. Samenvatting	19

1. Inleiding

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt een beeld gegeven van de mogelijkheden, grenzen en ambities die de school heeft als het gaat om het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke (extra of aanvullende) onderwijsbehoeften.

Uit dit document blijkt of de school voldoet aan de basisondersteuning die door het schoolbestuur en het samenwerkingsverband is vastgesteld of nog wordt vastgesteld. Bovendien wordt aangegeven voor welke leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften het team een arrangement heeft.

Dit schoolondersteuningsprofiel geeft ook de ambities van de school weer. Deze ambities staan geformuleerd in concrete doelen van het schoolbeleid.

Op basis van dit document kan de school een goede gesprekspartner zijn voor bestuur, ouders, het samenwerkingsverband PO/SO en het samenwerkingsverband VO/VSO, het basis en speciaal basis onderwijs en organisaties voor welzijn en zorg.

De optelsom van de gegevens van meerdere scholen van het samenwerkingsverband geven een beeld van het onderwijsaanbod op het niveau van het schoolbestuur, de gemeente en het samenwerkingsverband. Op basis van dit overzicht kan het samenwerkingsverband bepalen voor welke kinderen op welke plek voorzieningen en lesplaatsen worden ingericht. Het schoolbestuur en de samenwerkingsverbanden kunnen vervolgens beleid ontwikkelen om te voldoen aan de zorgplicht voor het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen uit de regio. Zo vormen de schoolondersteuningsprofielen van alle scholen samen een belangrijke bouwsteen voor het ontwikkelen van beleid op onder andere de ondersteuningstoewijzing, de verdeling van middelen en het arrangeren van een goed antwoord op de behoeften van leerlingen.

Het schoolondersteuningsprofiel van de school is opgesteld door een adviseur van Inschool, op basis van de ingevulde facts& findings en de ingevulde werkbladen over de arrangementen van de school. Beiden zijn ingevuld tijdens de zogenaamde Pressure Cooker bijeenkomsten in oktober 2013. Naar aanleiding hiervan is door Inschool een concept rapportage opgesteld welke aan de school is voorgelegd om te checken op feitelijke onjuistheden. Ook is gevraagd aan de school de concept rapportage te completeren waar het de ambities betreft ten aanzien van onderwijs(ondersteunings-) arrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze aanvullingen zijn meegenomen in de definitieve schoolrapportage van dit schoolondersteuningsprofiel 2013.

De aanpassingen aan het schoolondersteuningsprofiel zijn opgesteld door directie en het MT van de Ark in januari 2015. Aan mevr. K. Peters, verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid van Stichting Klasse, is gevraagd om de aanpassingen te controleren.

2. Algemene gegevens

2.1. Algemene gegevens van de school

School:	ZMLK school De Ark, SO en VSO
BRIN:	19XZ0
Directeur:	Mw. P. Maillou
IB-ers:	Mevr. K. Bot en mevr. E. Verweij
Schoolbestuur:	Stichting Klasse
Samenwerkingsverband:	SWV PO (MiddenHolland) SWV VO (Midden Holland en Rijnstreek)

2.2. Onderwijsvisie/schoolconcept

Door middel van ‘Voortvarend Speciaal Onderwijs’ willen wij vorm en inhoud geven aan de missie van onze school: ‘Leren voor het leven’.

Wij willen onze leerlingen een veilige werk- en leeromgeving bieden. Daarom is het belangrijk dat de leerlingen:

- *onderwijs op maat krijgen*
- *serieus worden genomen*
- *gewaardeerd worden*
- *een luisterend oor vinden*
- *een plek hebben in een groep*
- *leren door doen*

Leeractiviteiten vinden volgens een vaste systematiek plaats met veel herhaling. De leerstof wordt zodanig aangeboden, rekening houdend met tempo, aard en ontwikkelingsniveau van de leerlingen dat resultaattoetsing en leerprocesanalyse mogelijk is. De instructie bij de activiteiten is helder en bouwt het handelen op van materiaal, via perceptueel naar verbaal en zo mogelijk naar mentaal niveau. We kiezen het juiste tempo, en bedienen ons van diverse informerende vormen, zowel laten horen, laten zien, als laten doen.

2.3. Kengetallen leerlingenpopulatie van de afgelopen schooljaren

2.3.1. Leerling aantallen

De Ark heeft 4 afdelingen: SO ZMLK en SO MG ; VSO ZMLK en VSO MG.
Voor elke afdeling geldt een aparte bekostiging.

1 okt 2012
SO ZML = 45 lln; SO MG = 11 lln; TOTAAL SO = 56 lln
VSO ZML = 90 lln; VSO MG = 22 lln; TOTAAL VSO = 112 lln

1 okt 2013
SO ZML = 39 lln; SO MG = 13 lln TOTAAL SO = 52 lln
VSO ZML = 75 lln; VSO MG = 20 lln TOTAAL VSO = 95 lln

1 okt 2014
SO ZML = 40 lln; SO MG = 15 lln TOTAAL SO = 55 lln
VSO ZML = 59 lln; VSO MG = 19 lln TOTAAL VSO = 78 lln

Bovenstaande cijfers laten zien dat het leerlingenaantal vanaf 2012 is gedaald van 168 leerlingen naar 133 leerlingen in 2014. De directie van de school geeft aan dat de verwachting is dat het leerlingenaantal zich zal stabiliseren op 130.

Door de invoering van passend onderwijs is het op dit moment moeilijk te voorspellen of het aantal leerlingen in het Speciaal onderwijs (SO en VSO) zal toenemen of dalen.

2.3.2 Aantal terugplaatsingen vanuit SO / VSO

1 leerling is van SO ZMLK naar Praktijkonderwijs gegaan.

1 leerling is van VSO ZMLK naar Praktijkonderwijs gegaan

2.3.3. Toelichting op gegevens hoofdstuk 2

Voor leerlingen met een verstandelijke beperking (zowel ZML als MG (laag niveau IQ onder 35 en verstandelijke beperking i.c.m. autisme)) zal altijd een vorm van speciaal onderwijs nodig blijven.

3. Aspecten basisondersteuning

De basisondersteuning geeft het niveau van ondersteuning weer, waaraan alle scholen in het samenwerkingsverband (gaan) voldoen. Mede op basis van de schoolondersteuningsprofielen van alle deelnemende scholen stelt het samenwerkingsverband het niveau van basisondersteuning vast.

De basisondersteuning omvat vier aspecten:

- basiskwaliteit (het oordeel van de inspectie over de school);
- onderwijsondersteuningsstructuur (goede afspraken over de organisatie binnen de school en samenwerking met specialisten);
- planmatig werken (het volgen van de resultaten van de leerlingen en het inrichten van het onderwijs op basis daarvan) en
- preventieve en licht curatieve interventies (zoals een aanpak voor pesten of dyslexie).

In de vragenlijst die voor deze rapportage is gebruikt, zijn deze vier aspecten van basisondersteuning bevraagd. De school heeft kunnen aangeven wat het meest recente oordeel van de inspectie was over de basiskwaliteit van de school. De kwaliteit van de ondersteuningsstructuur en het planmatig werken is in beeld gebracht aan de hand van een aantal standaarden. Deze standaarden zijn voor een deel ontleend aan de standaarden die de inspectie hanteert, en voor een ander deel hebben ze betrekking op de mate waarin de school het handelingsgericht werken beheerst. De kwaliteit van de ondersteuningsstructuur en het planmatig werken is verder in beeld gebracht door gegevens over de groepsgrootte (aandacht/tijd), voorzieningen, mogelijkheden van het gebouw en samenwerkingsrelaties van de school weer te geven.

Vervolgens heeft de school kunnen aangeven welke preventieve en licht curatieve interventies zij aanbiedt. Om de kwaliteit van deze interventies verder in te vullen is ook gevraagd welke (gecertificeerde) deskundigen in het team aanwezig zijn.

3.1. Basiskwaliteit volgens de inspectie

De Inspectie heeft de basiskwaliteit van de school tijdens haar laatste oordeel in 2010 akkoord bevonden.

3.2. Planmatig werken

3.2.1. Standaarden van de inspectie

Onderstaand schema geeft aan hoe de school zichzelf beoordeelt op een aantal standaarden uit het toezichtkader van de Inspectie van het onderwijs.

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1.1 Aan het eind van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat past bij het individuele ontwikkelingsperspectief.			*	
1.3 De gerealiseerde uitstroombestemmingen van de leerlingen zijn overeenkomstig het individueel ontwikkelingsperspectief.		*		
2.1 De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling binnen zes weken een ontwikkelingsperspectief vast			*	
2.2 De school gebruikt een samenhangend systeem van (waar mogelijk genormeerde) instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen			*	
2.3 De school stelt vast of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes			*	
2.4 De school voert het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit			*	
2.5 De school kent structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau			*	
4.2 De leraren zetten de geplande onderwijstijd doelgericht in			*	
5.2 De school heeft een veilige leer- en werksituatie voor zowel de leerlingen als het personeel			*	
6.1 De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof			*	
6.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer			*	

6.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten			*	
7.1 De leraren stemmen binnen de leerroute de aangeboden leerinhouden af op de onderwijsbehoeften van leerlingen			*	
7.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in instructiebehoeften van leerlingen			*	
7.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op de verschillen in verwerkingsbehoeften van leerlingen			*	
7.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen			*	
7.5 De leraren stemmen hun (ortho-)pedagogisch handelen af op (problematisch) gedrag van leerlingen			*	
8.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerling-populatie			*	
8.2 De school evalueert jaarlijks de leerresultaten van de leerlingen			*	
8.3 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen op de leergebiedoverstijgende ontwikkelingsgebieden			*	
8.4 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces			*	
8.5 De school evalueert regelmatig de onderwijsondersteuning			*	
8.6 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten			*	
8.7 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces			*	
8.8 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit			*	
9.1 De schoolleiding stuurt de schoolontwikkeling inclusief de kwaliteitszorg aan			*	
9.2 De kwaliteitszorg is verbonden met de visie op leren en onderwijzen en de leerlingenzorg zoals geformuleerd in het schoolplan			*	
9.3 De schoolleiding zorgt voor een professionele cultuur			*	
9.4 Bij de zorg voor kwaliteit zijn personeel, directie, leerlingen, ouders en bestuur betrokken			*	

3.2.2. Standaarden handelingsgericht werken

Onderstaand schema geeft weer in hoeverre de school zichzelf op dit moment beoordeelt betreffende de ontwikkeling van handelingsgericht werken (HGW).

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen			*	
Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen			*	
Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's			*	
Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben			*	
Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam			*	
Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de				

ideeën en oplossingen van leerlingen				
Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak			*	
Leerkrachten benoemen reële doelen. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's d.m.v. Individuele Ontwikkelingsplannen en worden opgenomen in de OPP's			*	
Leerkrachten werken met een rooster, gelinkt aan de CED-leerlijnen voor ZML		*	*	
Leerkrachten bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van de IOP's met de intern begeleider.			*	
De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer			*	
Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt			*	

3.2.3. Toelichting op gegevens

Met gebruik van de CED leerlijnen ZMLK werken we aan planmatig Passend Onderwijs

3.3. Preventieve en licht curatieve interventies

Als ZMLK school biedt De Ark een veilig schoolklimaat, door een gestructureerd dagritme en een onderwijs aanbod dat inspeelt op leerlingen met een diversiteit aan leer- en ontwikkelingsbehoeften. Zowel op cognitief als op sociaal emotioneel gebied.

3.3.1. Toelichting op gegevens

De school biedt een gedegen aanbod uitgewerkt in vier profielen (zie 4.1).

3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur

3.4.1. Deskundigheid

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige teamdeskundigheid.

	aanwezig zonder diploma	aanwezig met diploma	niet aanwezig
Orthopedagoog			*
Psycholoog		*	
Schoolmaatschappelijk werker		*	
Remedial teacher			*
Motorische Remedial Teaching			*

Intern Begeleider		*	
Taal/leesspecialist (logopedie)		*	
Reken/wiskundespecialist			*
Gedragsspecialist		*	
Sociale vaardigheden specialist	*	*	
Hoogbegaafdheid specialist			*
Coaching en Video Interactie Begeleiding			*
Speltherapeut		*	
Dyslexie specialist			*

Daarnaast zijn er nog andere deskundigen werkzaam in het team, namelijk:

Logopedie;
Coordinator leerlingenzorg;
Psychologisch assistente;
Stagebegeleiding;
ICT coordinator;

Vakleerkracht bewegingsonderwijs;
ZEDEMO coördinator (arbeidstoeleiding);
Zorgmedewerkers (via PGB van ouders ingezet in school)

3.4.2. Toelichting op gegevens

Het personeel van De Ark heeft veel kennis en expertise op het gebied van werken met een verstandelijk en meervoudig gehandicapte leerlingen. Het personeel is creatief; ze kunnen zelf leerstof selecteren en ontwikkelen. De kennis en expertise in het team is groot. De meeste leerkrachten hebben de master SEN of autisme gedaan. Het personeel kan zeer veel structuur bieden aan de leerlingen en is zeer flexibel.

Indien een hulpvraag niet beantwoord kan worden door het personeel van De Ark, wordt dit voorgelegd aan de CvB. De commissie besluit of en welke interne of externe ondersteuning wordt ingezet. De school heeft samenwerkingsrelaties met:

MEE
Pameijer
GGD
Stagebedrijven
Dagbesteding / Werkplekken / Bedrijven
KDC
MKD
Scholen voor SO en VSO
Gezinsvervangende tehuizen
Diverse woongemeenten van leerlingen
Sportverenigingen
Zorgaanbieders
Sociale werkvoorzieningen
Leerlingvervoer / taxibedrijven
Praktijk voor fysiotherapie

3.4.3. Groeps grootte en formatie

De gemiddelde groeps grootte bedraagt 12 leerlingen voor ZML en 7 leerlingen voor MG.

Het aantal teamleden per 1 augustus 2014 bedraagt 57. (Onderwijskundig personeel en onderwijs ondersteunend personeel)

De formatie van het Onderwijskundig Personeel per 1 augustus 2014 bedraagt FTE 36,32

Bezetting van de groep

Er is één professional per dag aanwezig in de klas	
Er zijn twee professionals gelijktijdig in de klas gedurende meerdere dagdelen per week	*
Taken kunnen worden toebedeeld aan onderwijsassistent, ouders of medeleerlingen	

In onderstaande tabel is te lezen hoeveel formatie er is voor de inzet van deskundigen die binnen het eigen team aanwezig is

	niet aanwezig	wel aanwezig geen formatie	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	meer dan 0,5	meer dan 1	meer dan 2
Orthopedagoog	*									
Psycholoog								*		
Assistent psycholoog								*		
Schoolmaatschappelijk werker		*								
Remedial teacher	*									
Bewegingspecialist zml	*							*		
Intern begeleider								*		
Logopedie								*		

Reken/wiskundespecialist										
Gedragsspecialist		*								
Sociale vaardigheden specialist							*			
Hoogbegaafdheid specialist	*									
Coaching en video interactie specialist	*									
Speltherapeut					*					
Dyslexiespecialist	*									
Coördinator stage/arbeidstoeleiding								*		

Daarnaast is er formatie beschikbaar voor:

Coördinator ZEDEMO(arbeidstoeleiding (in SO en VSO) = 0,4 FTE

Stage begeleiding = 2,3 FTE

Zorgmedewerkers ingezet op school(via PGB van ouders) (geen formatie)

3.4.4.Toelichting op gegevens

Met deze expertise werken we aan Passend onderwijs, op basis van vier uitstroomprofielen (ontwikkelingsperspectieven).

3.4.5.Voorzieningen

In onderstaande tabel is te zien of en hoeveel leerlingen gebruik hebben gemaakt van voorzieningen/aanpakken (georganiseerd op school, het bestuur of op samenwerkingsverband niveau) in het schooljaar 2013-2014.

	n.v.t.	0	1-5	5-10	10-15	15-20	meer dan 20
Observatieplaatsen			*				
Hoogbegaafdengroep/plusklas							
Ambulante begeleiding							
Sovatraining (indien aanwezig)							*
Andere specifieke voorzieningen						*	

Daarnaast maakt de school gebruik van de volgende andere voorzieningen/aanpakken:

Fysiotherapie / Cesartherapie / Zorgmedewerkers Gemiva ingezet op specifieke leerlingen (via PGB ouders) / Begeleiding vanuit de Banjaard.

De school biedt een Pedagogisch didactisch aanbod, passend bij ontwikkelingsbehoeften van leerlingen vanuit de 4 profielen (zie 4.1). Een voorwaarde hierbij is voldoende facilitering (budget)

3.4.6. Toelichting op gegevens

De school blijft werken aan pedagogisch didactisch aanbod passend bij de ontwikkelingsbehoeften van leerlingen uit 4 profielen (zie 4.1).

3.4.7. Ruimtelijke omgeving

In onderstaande tabel is aangegeven wat de mogelijkheden van het schoolgebouw zijn om tegemoet te komen aan speciale onderwijsbehoeften:

Er is ruimte in de groep voor één-op-één begeleiding	*
Er is ruimte op de gang voor één-op-één begeleiding	
Er is een prikkelarme werkplek	
Er is ruimte voor een time-out	*
De lokalen zijn aangepast voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften	*
Er zijn ruimten met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften (fysiotherapie, schooltuin, enzovoort)	*
Er zijn werkplekken voor leerlingen beschikbaar op de gang of in flexibele ruimten	
Anders (vul in bij Toelichting)	

De werkruimten en lokalen worden als volgt beoordeeld:

	Slecht	Matig	Voldoende	Goed	Zeer goed
Zijn de werkruimten afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen?	*(VSO)		*(SO)		
Is de inrichting van de lokalen afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen?		*(VSO)	*(SO)		

3.4.8. Toelichting op gegevens

De Ark is momenteel gehuisvest in een SO en VSO gebouw. Deze huisvesting beantwoordt niet meer aan de eisen van deze tijd. Momenteel zijn volop gesprekken gaande over nieuwe huisvesting. In dit nieuwe gebouw willen wij nauw gaan samenwerken met andere partners gespecialiseerd in speciale doelgroepen, zodat we onderwijs / zorgarrangementen kunnen realiseren. In dit nieuwe gebouw moeten ook voldoende vaklokalen voor onze VSO afdeling gerealiseerd gaan worden.

3.4.9.Samenwerking

De school werkt samen met de volgende onderwijspartners en externe instanties/partners (of heeft afgesproken hoe de samenwerking verloopt als dat nodig is):

Regionaal onderwijs	*
Samenwerkingsverband (bijv ib groepen)	*
SBO	*
andere (V)SO	*
Swv vo	*
Lokale overheid/gemeente	*
Sociale Wijkteams	
Consultatieteam/ZAT	*
Bureau jeugdzorg	*
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	
Maatschappelijk werk	*
GGZ	*
Leerplicht	*
Politie	*
Anders (vul in bij toelichting)	*

Schoolmaatschappelijk werk van MEE

De schoolarts van de GGD

Praktijk voor Cesar therapie

Kinderfysiotherapie

GEMIVA - Zorgmedewerkers voor verzorgende en individuele ondersteunende activiteiten.

IPSE / De Bruggen en andere zorgaanbieders

Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE)

De Banjaard

Kristal (Centrum Psychiatrie en Verstandelijke Beperking)

AMK

3.4.10.Toelichting op gegevens

De school blijft werken aan een pedagogisch didactisch aanbod passend bij de ontwikkelingsbehoeften van leerlingen uit 4 profielen (zie 4.1).

3.5.Bijdragen Passend onderwijs

De vragenlijst is ingevuld voor zowel SO als VSO van ZMLK school De Ark.

De school moet binnen Passend onderwijs samenwerken met SWV PO voor de SO afdeling en met SWV VO voor de VSO afdeling.

4. Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

In het volgende hoofdstuk wordt in kaart gebracht in hoeverre de school in staat is een aanbod te hebben voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze behoeften kunnen betrekking hebben op:

- leer- en ontwikkelingskenmerken;
- fysieke en medische kenmerken;
- sociaal-emotionele en gedragsmatige kenmerken en
- de thuissituatie.

Er wordt beschreven welke aanpak de school heeft voor de verschillende aandachtsgebieden. Voor het beschrijven van deze onderwijsondersteuningsarrangementen is informatie verzameld over:

- deskundigheid die de school heeft of binnen handbereik heeft;
- tijd en aandacht die de school aan leerlingen kan besteden;
- specifieke materialen of voorzieningen waarover de school beschikt;
- mogelijkheden van het schoolgebouw en
- samenwerking met relevante organisaties.

4.1. Leren en ontwikkeling, fysiek medisch en sociaal emotioneel

De Ark heeft een aanbod afgestemd op vier profielen, waarin de gebieden leren en ontwikkeling, fysiek medisch en sociaal-emotioneel met elkaar verweven zijn.

<i>Profiel / gebied</i>	<i>Profiel 1</i>	<i>Profiel 2</i>	<i>Profiel 3</i>	<i>profiel 4</i>
Hoeveelheid aandacht en handen in de klas	Zeer intensieve begeleiding Groot aandeel zorg:	Intensieve begeleiding	Matig intensieve begeleiding	Beperkte begeleiding
Pedagogisch en didactisch aanbod	CED leerlijn 1-2 Plancius leerlijn 1-6 Eind SO: 1 Eind VSO: 2 Speerpunten: (sociale) zelfredzaamheid, communicatie, sensomotorische, spel - en sociaal emotionele ontwikkeling. Deelnemen met intensieve begeleiding aan de maatschappij.	CED leerlijn 4- 6 Eind SO: 4 Eind VSO: 6 Speerpunten: Functioneel en toegepast lezen en rekenen , sociale redzaamheid, aanleren van werkhouding middels praktijk gericht en functioneel leren. Deelnemen met begeleiding aan de maatschappij.	CED leerlijn 6-9 Eind SO: 6 Eind VSO: 9 Speerpunten: SO: didactische vakken(lezen, spelling, rekenen, schrijven, wereldoriëntatie) VSO: vertaling naar praktijkonderwijs. Sociale zelfredzaamheid, leren reguleren van gedrag en handelen om in de maatschappij zo zelfstandig mogelijk	CED leerlijn:8-12 (+) Eind SO: 8 Eind VSO: 12 (+) Speerpunten: Algehele didactische en sociaal emotionele ontwikkeling. Sociale redzaamheid en leren reguleren van gedrag om zelfstandig in de maatschappij en in de arbeidsomgeving te kunnen functioneren.

			te kunnen functioneren.	
Ruimtelijke omgeving	Zeer veilige, beschermde en vertrouwde leef- en leeromgeving, zowel in de klas als op het schoolterrein.	Veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving, zowel in de klas als op het schoolterrein.	Veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving, zowel in de klas als op het schoolterrein.	Veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving, zowel in de klas als op het schoolterrein.
<i>IQ grenzen; indicatief</i>	< 35	35-50	50-65	>65

Doelgroep

De doelgroep van De Ark zijn leerlingen die zeer moeilijk leren (ZML). Alle leerlingen van De Ark hebben een verstandelijke beperking (IQ<70). Sommige leerlingen hebben een bijkomende beperking, stoornis of syndroom. De ontwikkeling van de leerlingen is ernstig verstoord, dit kan zich op meerdere manieren uiten. Bijvoorbeeld in de motorische ontwikkeling, de taalontwikkeling, bij het verwerven van sociale vaardigheden en bij het begrijpen van of concentreren op de leerstof.

De ontwikkeling van leerlingen die zeer moeilijk leren verloopt vaak onregelmatig. Wat andere kinderen spelenderwijs leren, moet een zeer moeilijk lerend kind dikwijls aangeleerd worden. Bij zeer moeilijk lerende kinderen verloopt de ontwikkeling veel trager dan bij leeftijdgenootjes zonder verstandelijke beperking en blijft de ontwikkeling op een lager niveau.

Instream

De meeste leerlingen die onderwijs volgen op De Ark zijn ingestroomd vanuit thuis (onder-instream), het regulier of speciaal basisonderwijs, een kinderdagcentrum, andere scholen voor speciaal onderwijs, een medisch kinderdagverblijf of het praktijkonderwijs (zij-instream).

Voedingsgebied

Het voedingsgebied van De Ark is de regio Midden-Nederland. Ongeveer de helft van de leerlingen woont in Gouda. De overige leerlingen wonen in omliggende plaatsen, zoals Bergambacht, Reeuwijk, Waddinxveen, Schoonhoven, Woerden, Bodegraven en Boskoop. Een aantal leerlingen woont in een gezinsvervangend tehuis.

Toelating

Toelating was tot augustus 2014 mogelijk met een cluster 3 ZML(/MG) indicatie. Nu is er een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Na de aanmelding bij de school start de interne procedure van de Commissie van Begeleiding (CvB) van de school. Wanneer ouders hun kind aanmelden op De Ark, wordt zorgvuldig overwogen of De Ark een passende plek kan bieden aan de leerling. Personeel van de school gaat bijvoorbeeld observeren op de school of plek waar de leerling op dat moment zit.

Hierna wordt de procedure aanvraag TLV gestart bij het desbetreffende Samenwerkingsverband.

Toelaatbaarheid

De Ark stelt de grens aan toelaatbaarheid, wanneer sprake is van zware externaliserende gedragsproblematiek. Dit kan de veiligheid van andere leerlingen in gevaar brengen. Wanneer blijkt dat De Ark geen passend aanbod kan bieden aan de leerling, wordt samen met de ouders naar een andere plek gezocht.

Commissie van Begeleiding

Wanneer een leerling op De Ark is geplaatst stelt de commissie van begeleiding, binnen 6 weken na plaatsing, een ontwikkelingsperspectief op. De psychologe, coördinator leerlingenzorg, maatschappelijk werkster, de directie en de jeugdarts vormen de CVB en maken gezamenlijk een overzicht van diagnostische gegevens. De CVB is een wettelijk orgaan belast met de begeleiding van leerlingen in de school. De CVB komt maandelijks bijeen voor overleg. De CVB is samen mét de leerkracht verantwoordelijk voor het onderwijs. Dat betekent dat CVB-leden regelmatig observaties uitvoeren binnen de groep.

Onderwijsaanbod

De Ark biedt speciale ondersteuning aan leerlingen, die door hun beperking niet in staat zijn om deel te nemen aan het reguliere onderwijs. Dit gebeurt aan de hand van individuele ontwikkelingsplannen (IOP), in reguliere en anti-groepen. Met hulp van de CED-leerlijnen worden de doelen vastgesteld.

IOP

Alle leerlingen hebben een Individueel Ontwikkelings Plan (IOP).

Dit plan wordt opgesteld door de leerkracht, in samenwerking met de coördinator leerlingenzorg, voor de periode van een schooljaar. Twee maal per schooljaar worden alle leerlingen besproken tijdens de leerlingbespreking. Naast de CvB zijn de leerkracht(en) en op afroep de logopedistes, de spelbegeleidster en de vakleerkracht gymnastiek bij de leerlingbespreking aanwezig. Twee maal per jaar bespreekt de leerkracht het IOP met de ouders, die 'voor gezien' tekenen.

Op het VSO wordt het IOP met de leerling en ouders en eventueel stagebegeleider besproken, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Dat gebeurt twee maal per jaar.

Groepen

De groepen zijn, behalve de anti-groepen, samengesteld op basis van leeftijd en ontwikkelingsbeeld. Het SO en VSO zijn opgedeeld in drie bouwen. Als binnen een bouw meerdere groepen gemaakt kunnen worden, wordt bij de groepssamenstelling naast leeftijd ook gelet op niveau en/of gedrag.

In de anti-groepen zitten leerlingen van 4-12 jaar (SO) of 12-20 jaar (VSO). Niet alle leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum zitten in de groep voor autistische leerlingen; sommige leerlingen kunnen het onderwijs in de reguliere groepen volgen (eventueel met aanpassingen).

De leerlingen in de anti-groepen zijn gebaat bij een speciale leeromgeving, afgestemd op hun stoornis binnen het autistisch spectrum. Pictogrammen en foto's worden veelvuldig als ondersteunend communicatiemiddel ingezet. De leerlingen krijgen veel individuele aandacht en de groep is zo ingericht dat er rust en structuur vanuit gaat. Door zoveel mogelijk voorspelbaar te zijn, wordt een veilige leefomgeving voor de leerlingen gecreëerd. Het SO heeft twee autistengroepen, het VSO drie.

Groepsgrootte

De groepsgrootte is gemiddeld 12 leerlingen in ZML en 7 leerlingen bij MG. Streven is dat in de anti- en aanvangsgroep ook minder leerlingen zitten. Assistenten werken soms met kleine groepjes leerlingen op leerwerkplekken.

Profielen

De Ark heeft 4 uitstroomprofielen voor het SO en VSO. De school is gestart met werken met leerroutes volgens de leerlijnen van Plancius en de CED leerlijnen voor ZML.

SO

In de onderbouw van het SO ligt het accent op rust, orde en regelmaat. Er wordt veel aandacht besteed aan samen spelen, omgaan met elkaar en samenwerken aan een opdracht.

In de middenbouw wordt verder gewerkt aan zelfstandigheid en krijgen de verstandelijke ontwikkeling, begripsvorming, sociale vorming en taakgerichtheid verdere aandacht.

In de eindgroep staan dezelfde activiteiten centraal als in de middenbouw, en worden leerlingen voorbereid op de overstap naar het VSO. In deze groep komt meer aandacht voor praktische vaardigheden en zelfredzaamheid. Ook staan voorbereidende activiteiten wat betreft ZEDEMO Arbeidstoeleiding (een methode voor training van arbeidsvaardigheden en werkhouding) op het programma van de eindgroep.

Binnen het SO wordt gewerkt met thema's. Deze thema's sluiten aan bij de actualiteit (bijvoorbeeld Kinderboekenweek of de seizoenen).

VSO

Binnen het VSO staan de thema's wonen, werken, vrije tijd en burgerschap centraal. Veel leeractiviteiten, zowel de praktische als de schoolse, zijn gekoppeld aan deze thema's. De leerlingen van de bruggroepen krijgen een vakkenpakket dat gekoppeld is aan de jongere leerling, de lessen zijn gekoppeld aan thema's. In de bruggroepen starten de leerlingen met **arbeidstoeleiding**. Ze volgen interne stage-lessen en krijgen in kleine groepjes les in zelfstandig werken.

In de middenbouwgroepen wordt gemiddeld een uur per dag cognitief gewerkt. De leerlingen gaan onder begeleiding van een leerkracht of klassenassistente naar verschillende leerwerkplekken (bijvoorbeeld een zorgcentrum, een basisschool of administratie bij de gemeente). Een leerwerkplek wordt 6 tot 8 weken bezocht, voor de leerlingen in de anti-groepen is deze periode langer.

Door middel van de leerwerkplekken en gesprekken over het Individueel Ontwikkelings Plan (IOP) met de leerling en de ouders wordt een beeld gevormd van welke stages de leerlingen in de laatste leerjaren kunnen gaan volgen.

In de eindgroepen ligt de nadruk op arbeidstoeleiding. Door arbeidstraining/stage binnen en buiten de school maken de leerlingen kennis met werksituaties. Alle leerlingen in de eindgroepen maken een arbeids interesse test.

Het streven van De Ark is dat alle leerlingen die van school gaan een baan of dagbesteding hebben.

Leerlijnen

De Ark werkt op basis van de Plancius en CED leerlijnen (ZML). De Ark gebruikt methodes die aansluiten bij deze leerlijnen. Van methodes uit het reguliere onderwijs gebruikt De Ark vaak remediërende onderdelen. Er wordt ook gebruik gemaakt van methodes die specifiek gericht zijn op de doelgroep en een methode voor sociale vaardigheden, bijvoorbeeld: Fototaal, Stip en De Rekenboog. Het personeel ontwikkelt zelf ook veel materiaal. Er wordt in de school veel gebruik gemaakt van pictogrammen, dagritme kaarten en andere hulpmiddelen die structuur bieden.

Uitgangspunten

Specifieke concepten/uitgangspunten die centraal staan in het onderwijs van De Ark:

- GIP: Groeps- en Individueel gericht Pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht; een model gericht op zelfstandig werken, zodat de leerkracht zich kan richten op instructie en begeleiding op maat;

Autisme: Specifieke benadering en onderwijs voor leerlingen met een vorm van autisme (ASS). Voorspelbaarheid, structuur en specifieke aanpassingen in benadering en de inrichting van het lokaal, zorgen voor een passend pedagogisch klimaat en een juiste didactiek.

- Totale communicatie middels foto's, pictogrammen en taal ondersteund door gebaren.
- Praktisch gericht onderwijs;
- Een veilig pedagogisch klimaat, door heel veel structuur te bieden.

Fysieke omgeving en vervoer

De school kent de volgende speciale en extra ruimtelijke voorzieningen (gericht op extra ondersteuning in de omgevingscontext die de leerlingen nodig hebben:

- Verzorgingsruimte (SO)
- MG lokaal met snoezelruimte (SO)
- Prikkelarme lokalen (auti klassen) (SO en VSO)
- Prikkelarme ruimtes (PAR) (SO en VSO)
- Aangepaste toiletten (SO en VSO)
- Praktijklokalen (koken, techniek, winkel, Arbeidstraining: Zedemo = 6 deelnemers mobiel (arbeidsmatig leren werken)(VSO)
- Speellokaal (SO)
- Spelkamer (SO)
- Logopedieruimte (SO en VSO)
- Testruimte (SO en VSO)

Een groot deel van de leerlingen komt met aangepast vervoer naar school.

4.4.Thuissituatie

Deze hulpvragen hebben betrekking op de thuissituatie van het kind.

Huidige situatie: De school investeert structureel in de relatie met de ouders/verzorgers.

Deskundigheid	De leerkrachten zijn in staat om constructief overleg te voeren met ouders en hebben kennis van het vergroten van ouderparticipatie binnen de school.
Aandacht en tijd	De school organiseert informatieavonden, ouderavonden en open dagen. Een keer per twee jaar gaan de leerkrachten op huisbezoek. Twee keer per jaar voert de school gesprekken met de ouders naar aanleiding van het Individueel Ontwikkelingsplan. Elke leerling heeft een uitwisselingmapje, waarin school en ouders informatie kunnen uitwisselen. Twee keer per jaar is er een optreden van de kinderen voor de ouders als afsluiting van een thema (SO) Vanuit de Commissie van Begeleiding worden regelmatig

	contacten gelegd met ouders als het gaat om extra ondersteuning, het ontwikkelingsbeeld van een kind of een medisch onderzoek.
Voorzieningen	Eigen expertise en de Commissie van Begeleiding
Gebouw	NVT
Samenwerking	Een goede samenwerking met de ouders.

5. Samenvatting

De Ark is een SO en VSO school voor zeer moeilijk lerende kinderen. Door middel van 'Voortvarend Speciaal Onderwijs' wil de school vorm en inhoud geven aan haar missie: 'Leren voor het leven'.

Leeractiviteiten vinden plaats volgens een vaste systematiek met veel herhaling. De leerstof wordt zodanig aangeboden, rekening houdend met tempo, aard en ontwikkelingsniveau van de leerlingen dat resultaattoetsing en leerprocesanalyse mogelijk is. De instructie bij de activiteiten is helder en bouwt het handelen op van materiaal, via perceptueel naar verbaal en zo mogelijk naar mentaal niveau. De school kiest daarbij een tempo passend bij het kind, en bedient zich van diverse informerende vormen, zowel laten horen, laten zien, als laten doen.

De Inspectie heeft de basiskwaliteit van de school tijdens haar laatste oordeel in 2010 akkoord bevonden.

Binnen het team is veel deskundigheid aanwezig: een psycholoog, een zorgcoördinator, een school maatschappelijk werker, een intern begeleider, een sova specialist en een speltherapeut.

Daarnaast zijn er nog andere deskundigen werkzaam binnen de school: een logopedist, een fysiotherapeut, een Cesartherapeut, een ICT coördinator, een ZEDEMO(arbeidstraining) coördinator, ambulante begeleiders, en diverse zorgmedewerkers, stage-coördinator.

De gemiddelde groepsgrootte bedraagt 12 leerlingen voor ZML en 7 leerlingen voor MG (Meervouding Gehandicapt). Voor een groot deel van de week staan er 2 professionals voor de groep: een leerkracht en een klassenassistent.

De school heeft het afgelopen schooljaar Sova-lessen gegeven aan leerlingen uit het VSO. Wanneer bij aanmelding van leerlingen onduidelijk is of de school in voldoende mate kan leveren wat een leerling nodig heeft, kan de Commissie van Begeleiding besluiten om een observatieperiode in te lassen. Daarnaast maakt de school gebruik van diverse andere voorzieningen/aanpakken, zoals: Fysiotherapie, Cesartherapie, zorgmedewerkers van Gemiva die worden ingezet op specifieke leerlingen (via PGB ouders), begeleiding vanuit de Banjaard enz.

Het gebouw biedt de volgende mogelijkheden:

Er is ruimte in de groep voor één-op-één begeleiding	*
Er is ruimte op de gang voor één-op-één begeleiding	
Er is een prikkelarme werkplek	
Er is ruimte voor een time-out	*
De lokalen zijn aangepast voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften	*(SO)
Er zijn ruimten met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften (fysiotherapie, schooltuin, enzovoort)	*(SO)
Er zijn werkplekken voor leerlingen beschikbaar op de gang of in flexibele ruimten	
Anders (vul in bij Toelichting)	

De Ark biedt arrangementen voor het SO en het VSO voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK). Voor het SO én VSO zijn de arrangementen gebaseerd op vier verschillende uitstroomprofielen: zeer intensieve begeleiding, intensieve begeleiding, matig intensieve begeleiding en beperkte begeleiding. Ieder kind volgt hierin een eigen leerlijn, onderbouwd met een Individueel Ontwikkelingsplan.

Ambities van de school:

Nieuw gebouw

De Ark heet de ambitie om een nieuw gebouw te starten met partners eveneens gespecialiseerd in kinderen met bijzondere ondersteuningsbehoefte. Deze nieuwbouw en samenwerking vergroot de mogelijkheden voor het combineren van zorg en onderwijs. Het overleg met de gemeente en mogelijke samenwerkingspartners is momenteel nog in volle gang.

Uitbreiding onderwijs aan leerlingen met ASS (stoornis in het autistisch spectrum)

De Ark is gespecialiseerd in onderwijs aan leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum. Nu als gevolg van Passend Onderwijs de grenzen tussen de clusters wegvallen, onderzoekt de Ark de mogelijkheid tot het ontwikkelen van een onderwijsaanbod voor leerlingen met een IQ boven de 70 en een stoornis binnen het autistisch spectrum. Hiervoor wil het team graag de expertise uitbreiden.

Commissie van begeleiding

De Commissie van Begeleiding betrekken bij de afwegingen m.b.t. de toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal onderwijs. Dit om het passende onderwijs / zorg arrangement te bepalen.

Ontwikkelen onderwijsaanbod SO en VSO

Verder ontwikkelen van onderwijsaanbod SO en VSO vanuit het kader van de vier ontwikkelingsprofielen. Bij de ontwikkeling in het VSO is arbeidsdeling passend bij deze vier profielen een speerpunt. Een facet is daarvan het uitbouwen van de IOP gesprekken.

Uitbouwen van de IOP gesprekken

Verder uitbouwen van de IOP (individueel ontwikkelingsplan) op een handelingsgerichte manier door ook het kind waar mogelijk deel te laten nemen aan het gesprek.